

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Примітка 1. Загальна інформація

ПАТ «НАФТОХІМІК ПРИКАРПАТТЯ» є юридичною особою, створеною відповідно до законодавства України.

Основними видами економічної діяльності ПАТ «НАФТОХІМІК ПРИКАРПАТТЯ» є:

- виробництво продуктів нафтоперероблення;
- оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;
- роздрібна торгівля пальним;
- ремонт і технічне обслуговування готових металевих виробів;
- ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування.
- інше.

В 2018 році основну частку доходів Товариства склав дохід від оптової торгівлі твердим, рідким, газоподібним паливом, роздрібною торгівлі пальним та реалізації товарів 46,0% чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (в 2017 р. - 92,5%);

Інші види фінансово-господарської діяльності включають в себе, в основному, виробництво електроенергії, постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря, забір, очищення та постачання води, виробництво іншої хімічної продукції, комісійна торгівля, здавання в оренду власного майна, зберігання нафтопродуктів.

Станом на 31.12.2018 року Товариство має наступну структуру:

- заводоуправління - забезпечує організацію та керівництво фінансово-господарською діяльністю підприємства та його підрозділами
- цех №1 - первинної переробки нафти - виконує функції знесолення, зневоднення та перероблення нафти з одержанням компонентів автомобільних бензинів дизпалива, мазуту та газу технологічного;
- цех №2 - деструктивної переробки нафти - здійснює випуск стабільного компоненту бензинів, зрідженого газу та нафтового коксу;
- цех №3 - товарно-сировинний – здійснює прийняття та зберігання сировини нафти, що надходять залізничним, автомобільним та трубопровідним транспортом, здійснює внутрішньо-заводські перекачки нафтової сировини, нафтопродуктів та готової продукції, компаундування нафтопродуктів, зберігання товарної продукції і відвантаження її споживачам;
- цех №4 - центральна заводська лабораторія (ЦЗЛ) - здійснює контроль за якістю нафтової сировини та сертифікація основної продукції;
- цех №5 - теплоелектроцентральною (ТЕЦ) - здійснює виробництво теплової енергії (пари та гарячої води для технологічних потреб), а також виробництво електроенергії;
- цех №6 - енергоцех - здійснює забезпечення безперебійного постачання електричною та тепловою енергією, технологічним повітрям та повітрям для КВПіА;
- цех №7 - ремонтно-будівельне управління - проводить ремонтно-будівельні роботи в технологічних та допоміжних цехах;
- цех №8 - транспортна дільниця;
- цех №9 - контрольно-вимірювальних приладів та автоматики - ремонт, обслуговування та метрологічне забезпечення виробництва;
- цех №10 - здійснює водопостачання, промканалізації обслуговування та очисних споруд - забезпечення технологічною водою, нейтралізації та очищення стічних вод, обслуговування та очистка стічних вод.

Основна діяльність та виробничі потужності Товариства сконцентровані в Україні.

Юридична адреса Товариства – Україна, 78400, м. Івано-Франківська обл. Надвірнянський район, м. Надвірна, вул. Майданська 5.

Середня кількість працівників за 2018 рік – 561 особи (за 2017 рік – 842 особи).

Примітка 2. Операційне середовище

Товариство здійснює свою діяльність на території України.

Нестабільність політичної та економічної ситуації, що спостерігалася в Україні в попередні роки, продовжилась і у 2018 році.

На ринок України впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Основними зовнішніми чинниками негативного впливу є ведення воєнних дій на території держави, серед внутрішніх можна виділити: відсутність комплексного підходу уряду до покращення макроекономічних показників, поєднання і взаємне підсилення яких призводить до негативних ефектів розвитку економіки. В результаті відбувається падіння ВВП і прискорення темпів інфляції. Внутрішні політичні проблеми та посилення напруги в регіонах погіршують також інвестиційний клімат. Корупція та невідповідні умови ведення бізнесу призводять до відтоку інвестицій. Законодавство і нормативно-правові акти, які впливають на господарські організації в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін, а для податкового і регуляторного середовища характерне використання різноманітних тлумачень.

За відсутності заходів стабілізації ситуації, можна очікувати подальшого падіння промислового виробництва. Враховуючи те, якою широкою є програма необхідних реформ, ключовим питанням залишається здатність уряду впровадити всі необхідні реформи ефективно та правильно. Уряд України вже почав впровадження складних реформ у фінансовій, податковій, правовій та регулятивній сферах: внесено ряд змін до нормативно-законодавчих актів і очікується подальше вдосконалення законодавства. Майбутній напрям економічного розвитку України великою мірою залежить від податкової та монетарної політики Уряду, разом зі змінами у правовому, регуляторному та політичному середовищі.

У зв'язку з неможливістю передбачити почерговість реформ, всі антикризові заходи уряду і заходи з економічного відновлення, неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Товариства.

Управлінський персонал не може передбачити всі тенденції, які могли б вплинути на розвиток економічного середовища, а також те, який вплив вони можуть мати на фінансовий стан Товариства. Проте управлінський персонал впевнений, що в ситуації, що склалася, воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільності та подальшого розвитку Товариства.

Особливості розвитку нафтопереробної галузі в Україні обумовлені напрямком гармонізації якості нафтопродуктів з європейськими вимогами. В зв'язку з чим впроваджуються гармонізовані до європейських стандарти на нафтопродукти у яких містяться більш жорсткі вимоги до якості. Для досягнення необхідних показників якості, забезпечення екологічних вимог, зокрема для бензинів і дизельного палива, необхідно провести реконструкцію і модернізацію Товариства та ввести нові технологічні процеси.

Нестабільна діяльність Товариства є наслідком впливу політико-економічних факторів. Проблеми, з якими стикається Товариство насамперед пов'язані з: відсутністю реальної державної програми підтримки вітчизняної нафтопереробки, надмірне фіскальне навантаження, часті податкові перевірки, відсутність законодавчо врегульованої нормативної бази, яка б визначала чіткі правила ведення бізнесу, відсутність інвестиційних програм. Збільшення обсягів імпорту нафтопродуктів призвело до скорочення виробництва, а відсутність інвестицій призвело до закриття програми модернізації виробництва. Вплив вищезгаданих факторів і в подальшому буде поглиблювати проблеми вітчизняної нафтопереробки, а від їх вирішення суттєво залежать подальші рішення щодо вибору майбутньої стратегії ведення діяльності Товариства. Для розв'язання проблемних питань відновлення вітчизняної нафтопереробної галузі необхідно термінове впровадження нормативно-правових актів, які стимулюватимуть вітчизняну нафтопереробну галузь.

Найзначнішим видом діяльності Товариства, який приніс їй 82% чистих доходів від реалізації в 2018 році, є торгівля паливом.

Примітка 3. Основи підготовки фінансової звітності

Ця фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, складена відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, як цього вимагає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року N 996-XIV зі змінами та доповненнями.

За всі звітні періоди, закінчуючи роком, що завершився 31 грудня 2011 року, Товариство готувало фінансову звітність відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку України (далі - П(С)БО).

Керуючись МСФЗ 1 «Перше використання міжнародних стандартів фінансової звітності», Товариство обрало 1 січня 2012 року датою переходу на МСФЗ. При цьому, фінансова звітність Товариства за 2012 рік була першою повною річною фінансовою звітністю, що складається відповідно до вимог МСФЗ, що були розроблені Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, та роз'яснень Комітету з тлумачень міжнародної фінансової звітності, що були затверджені та діяли на дату складання фінансової звітності.

Товариство є співзасновником:

Назва	Статус	Частка володіння/прав голосу Товариства, %		Вид операційної діяльності
		Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017	
ТзОВ "Нафтохімторг"	Дочірнє підприємство ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття»	99,83%	99,83%	транспортування нафтової сировини та нафто-продуктів автомобільним транспортом.
ТзОВ "Нафтотранссервіс"	Асоційоване підприємство ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття»	40,1%	40,1%	функціонування інфраструктури громадського харчування

Товариство не готує консолідовану фінансову звітність, оскільки вплив консолідації дочірнього підприємства є несуттєвим (активи дочірнього підприємства в структурі активів Товариства є менші за 0,07%), а обліковує його за методом участі в капіталі.

Форми звітів складені у відповідності до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджених наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 року (зі змінами), у межах чинного законодавства, нормативних актів Міністерства фінансів України та міжнародних стандартів фінансової звітності.

Фінансова звітність Товариства підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в діючій редакції затвердженій Радою з Міжнародних стандартами фінансової звітності (Рада з МСФЗ) станом на 31.12.2018 року.

Фінансова звітність представлена в тисячах гривень, а всі суми округлені до цілих тисяч.

Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги. Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки.

Примітка 4. Використання суджень та припущень для оцінки

Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» Товариство обліковує і презентує операції та інші події у відповідності до їх сутності і економічних обставин, а не тільки у відповідності з юридичною формою. Тому підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від управлінського персоналу Товариства застосування оціночних суджень та припущень, які впливають на величину активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які відображені у звітності на дату фінансової звітності, та представлених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Ці оцінки та припущення базуються на попередньому досвіді управлінського персоналу та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Оцінки і припущення постійно переглядаються на дату складання фінансової звітності в зв'язку з ринковими змінами чи зміни обставин, непідконтрольних Товариству. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятись від оціночних.

Судження

У процесі застосування облікової політики управлінським персоналом Товариства застосовуються певні професійні судження, крім облікових оцінок, які мають суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності. Такі судження, зокрема, включають правомірність припущення щодо безперервності діяльності Товариства, зменшення корисності активів тощо.

Характеристика здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі

Погіршення операційного середовища, невідновлення переробки нафтопродуктів суттєво вплинуло на діяльність Товариства. За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року Товариство зазнало збитків в сумі 11 199 тис. грн (у 2017 році – 119 201 тис. грн). Перевищення поточних зобов'язань над оборотними активами станом на 31 грудня 2018 року становить 912953 тис. грн (на 31 грудня 2017 року – 914 809 тис. грн). Вартість чистих активів Товариства, вже більше як два періоди, є меншою від статутного капіталу, що не відповідає вимогам статті 155 Цивільного кодексу України, проте ці фактори не впливають на спроможність Товариства продовжувати свою діяльність.

Управлінський персонал Товариства докладає зусилля, щоб виправити і покращити ситуацію. У звітному році Товариство продовжувала займатись комісійною торгівлею, яка принесла Товариству суттєві суми доходу і грошових коштів. З огляду на перспективність цієї діяльності, управлінський персонал має намір продовжувати розвивати її в наступному році.

На інші види діяльності, такі як виробництво та постачання електроенергії, тощо в Товариства є діюча ліцензія, термін дії якої не закінчується в наступному році. Щодо ліцензії, управлінський персонал має обґрунтований намір на її продовження. Також Товариство має ліцензію на провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури. Даний вид діяльності дозволяє проводити значну частину будівельних та монтажних робіт власними силами.

Не дивлячись на збитковість своєї діяльності, Товариство в 2018 році, отримає позитивні грошові потоки від операційної діяльності, які задовольняють її поточні потреби в оборотному капіталі. На думку управлінського персоналу, поєднання вищезазначених заходів дасть можливість Товариству продовжувати свою діяльність на безперервній основі, а підготовка цієї фінансової звітності на основі припущення, що Товариство здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі, є обґрунтованою. Тому ця фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Товариство було б не здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Зменшення корисності активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює наявність ознак можливого зменшення корисності активів. Активи перевіряються на предмет зменшення корисності у тих випадках, коли обставини дають підстави припустити потенційне зменшення корисності. Така оцінка передбачає застосування значних суджень.

Підготовка консолідованої фінансової звітності

МСБО 1 вимагає, щоб інформація, подана у звітності, була достатньо суттєвою для її розуміння користувачами. А несуттєва інформація в деяких випадках може бути подана на нетто-основі (тобто шляхом згортання інформації, без її виділення в окрему статтю). Враховуючи, що вартість активів ТОВ «Нафтохімторг» не є суттєвою для ТОВ «Нафтохімік Прикарпаття» (0,07% валюти балансу) Товариство прийняло рішення не проводити консолідацію, а відобразити інвестиції в ТОВ «Нафтохімторг» за методом участі в капіталі.

Оцінки та припущення

Нижче представлені основні припущення та оцінки стосовно майбутнього та інші основні джерела невизначеності на дату складання фінансової звітності, що можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості відповідних активів та зобов'язань в майбутньому:

- термін експлуатації основних засобів;
- погашення дебіторської заборгованості;
- судові справи.

Оцінки щодо термінів корисного використання активів, які підлягають амортизації

Суттєві оцінки управлінського персоналу Товариства, які базуються на бізнес-планах керівництва та операційних оцінках, необхідні для визначення майбутніх термінів корисного використання основних засобів і інших активів, які підлягають амортизації. Фактичні терміни корисного використання можуть відрізнятись від оцінок управлінського персоналу.

Фактори, які можуть вплинути на оцінку термінів корисного використання активів включають наступні:

- зміни у виробничих технологіях;
- зміни у технологіях технічного обслуговування;
- зміни регуляторних актів та законодавства;
- непередбачені проблеми з експлуатацією і використанням тощо.

Будь-який із вищезазначених факторів може вплинути на суми накопиченої амортизації активів у майбутньому та їхню балансову вартість. Товариство переглядає очікувані терміни корисного використання активів на кінець кожного річного звітного періоду. Перегляд базується на поточному стані активів та очікуваному періоді, впродовж якого вони продовжуватимуть приносити економічні вигоди для Товариства. Будь-які зміни очікуваних термінів корисного використання або залишкової вартості відображаються на перспективній основі від дати зміни.

Резерв сумнівних боргів

Управлінський персонал регулярно перевіряє стан своєї дебіторської заборгованості, передплат, здійснених постачальникам, та інших сум до отримання на предмет зменшення корисності заборгованості. Управлінський персонал використовує своє компетентне судження для оцінки суми будь-яких збитків від зменшення корисності у випадках, коли контрагент зазнає фінансових труднощів. Резерв знецінення дебіторської заборгованості створюється, якщо існують істотні обґрунтовані сумніви в її погашенні, використовуючи найкращу доступну інформацію щодо кредитоспроможності її дебіторів на дату складання фінансової звітності. Проте фактична можливість повернення дебіторської заборгованості може відрізнятись від оцінок, зроблених управлінським персоналом.

Ризики, пов'язані з недотриманням вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто є нечітко сформульованими, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних чи центральних органів влади й інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень непоодинокі. Управлінський персонал вважає, що його розуміння положень законодавства, яке регулює діяльність Товариства, є правильним і діяльність Товариства здійснюється у повній відповідності до законодавства, що регулює його діяльність. Управлінський персонал вважає, що Товариство нараховувала і сплатила всі належні податки, обов'язкові платежі і збори.

Товариство виступає в якості відповідача в декількох судових розглядах з податковими органами. Крім того, Товариство визначила певні умовні зобов'язання податкового характеру, які, на думку управлінського персоналу, не потребують нараховування.

Забезпечення під ці податкові штрафи і судові процеси не були нараховані, оскільки, на думку управлінського персоналу, всі ці справи знаходяться на етапі вирішення та не призведуть до виникнення грошових виплат.

Водночас, існує ризик того, що операції й інтерпретації, що не були поставлені під сумнів у минулому, можуть бути поставлені під сумнів державними органами в майбутньому, хоча цей ризик значно зменшується з плином часу. Неможливо визначити суму непред'явлених позовів, що можуть бути пред'явлені, якщо такі взагалі існують, або ймовірність будь-якого несприятливого результату.

Примітка 5. Основи облікової політики та складання звітності

Методи оцінки активів та зобов'язань, окремих статей звітності здійснюються у відповідності до вимог МСФЗ.

В основу облікової політики Товариства, на підставі якої складалась фінансова звітність, покладено наступні оцінки окремих статей активів та зобов'язань:

- активи і зобов'язання обліковуються за вартістю їх придбання чи виникнення (за первісною собівартістю або справедливою вартістю).
- при обліку за первісною (історичною) вартістю активи визнаються за сумою фактично сплачених за них коштів, а зобов'язання – за сумою мобілізованих коштів в обмін на зобов'язання.
- при обліку за справедливою (ринковою) вартістю активи визнаються за тією сумою коштів, яку необхідно було б сплатити для придбання таких активів на час складання звітності, а зобов'язання – за тією сумою коштів, яка б вимагалася для проведення розрахунку у поточний час;

- приведення вартості активів у відповідність із ринковою здійснюється шляхом їх переоцінки.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи відображаються в балансі (звіті про фінансовий стан), якщо вони є ідентифіковані, існує ймовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з їх використанням, та вартість їх достовірно визначена.

Придбані нематеріальні активи визнаються за вартістю їх придбання. Після первісного визнання нематеріальні активи обліковуються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення.

Нематеріальні активи з невизначеним терміном корисного використання амортизації не підлягають. На кожну дату балансу такі активи переглядаються на предмет можливості оцінки обмеженого терміну корисного використання.

Нематеріальні активи з визначеним терміном корисного використання підлягають амортизації за прямолінійним методом впродовж терміну корисного використання.

Нарахування амортизації слід розпочинати з наступного місяця за місяцем, в якому цей актив стає придатним до використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом. Припиняється нарахування амортизації з місяця наступного, за місяцем вибуття такого активу зі складу нематеріальних активів.

Терміни корисного використання нематеріальних активів залежать від норм чинного законодавства України та умов ліцензійних договорів і становлять від 1 до 10 років.

Визначення терміну корисного використання нематеріальних активів здійснює спеціальна експертна комісія, яка визначає цей термін для нових об'єктів, а також займається переглядом терміну корисного використання по тих об'єктах, які вже знаходяться в експлуатації.

Термін корисного використання (нарахування амортизації) нематеріальних активів переглядається в кінці кожного звітного року. При цьому всі зміни в оцінках відображаються в звітності перспективно як зміна облікових оцінок без перегляду порівняльних показників.

Витрати на амортизацію нематеріальних активів визнаються в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Нематеріальні активи, які створюються в Товаристві, за винятком капіталізованих витрат на розробку, не капіталізуються, а витрати відображаються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) в тому періоді, в якому вони були понесені.

Витрати на дослідження і розробки

Витрати на дослідження і розробки визнаються витратами в міру їх виникнення.

Нематеріальний актив, одержаний в результаті витрат на розробку конкретного продукту, визнається тоді, коли Товариство може продемонструвати все, що зазначено нижче:

- технічну можливість завершити створення нематеріального активу так, щоб він був придатний до використання або продажу;
- свій намір завершити створення нематеріального активу та використовувати або продати його;
- свою здатність використовувати або продати нематеріальний актив;
- як нематеріальний актив генеруватиме ймовірні майбутні економічні вигоди. Серед іншого, суб'єктові господарювання слід довести існування ринку для продукції нематеріального активу чи для самого нематеріального активу або (якщо його використовуватимуть внутрішньо) корисність нематеріального активу;
- наявність відповідних технічних, фінансових та інших ресурсів для завершення розробки та використання чи продажу нематеріального активу;
- свою здатність достовірно оцінити видатки, які відносяться до нематеріального активу протягом його розробки.

Після первісного визнання витрат на розробку в якості активу такі активи відображаються за історичною собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації і накопичених збитків від знецінення.

Амортизація таких активів розпочинається з наступного місяця після завершення розробки, коли нематеріальний актив готовий до використання, і здійснюється впродовж всього очікуваного періоду одержання майбутніх економічних вигод. Припиняється нарахування амортизації з місяця

наступного за місяцем вибуття такого активу. На кожну звітну дату такий актив підлягає тестуванню на знецінення.

Ліцензії

Товариство володіє певними ліцензіями, дозволами та іншими дозвільними документами. Термін дії цих дозвільних документів залежить від норм чинного законодавства України та умов ліцензійних договорів.

Безстрокові дозвільні документи (без обмеженого терміну дії) амортизації не підлягають, але обов'язково переглядаються на предмет можливості оцінки обмеженого терміну корисного використання.

Дозвільні документи з визначеним терміном дії підлягають амортизації впродовж цього терміну прямолінійним методом.

Незавершені капітальні інвестиції

Об'єкти незавершеного капітального будівництва і незавершених капітальних інвестицій в основні засоби капіталізуються як окремий компонент основних засобів і не підлягають амортизації. Після завершення будівництва чи створення основного засобу об'єкт переводиться у відповідну групу основних засобів.

Основні засоби

Основні засоби визнаються в якості активів тільки якщо існує впевненість в тому, що Товариство одержить певні економічні вигоди в майбутньому від їх використання та вартість таких активів може бути достовірно оцінена.

Основні засоби визнаються в фінансовій звітності за вартістю придбання або створення, включаючи невідшкодовані податки, а також будь-які додаткові витрати, які пов'язані з приведенням основного засобу в робочий стан та його доставкою.

До дати переходу на МСФЗ Товариством було проведено переоцінку окремих груп основних засобів. На дату переходу на МСФЗ Товариство скористалося звільненням передбаченим пунктом Г6 МСФЗ 1 використавши переоцінку об'єкта основних засобів за попередніми П(С)БО на дату переходу на МСФЗ як доцільну собівартість на дату переоцінки.

Для оцінки основних засобів після первісного визнання Товариство використовує модель собівартості. Після первісного визнання основні засоби обліковуються за історичною собівартістю за вирахуванням зносу та накопичених збитків від знецінення.

Витрати на поточний ремонт та обслуговування основних засобів включаються до витрат періоду по мірі здійснення таких витрат. Витрати на реконструкцію, модернізацію, заміну значних компонентів чи інше поліпшення об'єктів основних засобів, що можуть призвести до збільшення очікуваних економічних вигід від використання таких основних засобів, капіталізуються з подальшою амортизацією таких витрат.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується прямолінійним методом, поступово зменшуючи їхню залишкову вартість до ліквідаційної вартості впродовж терміну їх корисного використання.

Амортизація активу починається з місяця, наступного за місяцем, коли актив готовий до використання, та припиняється з наступного місяця, після того, коли актив класифікований як актив, утримуваний для продажу, або припинено визнання об'єкту активом та списано його з балансу.

Амортизація не припиняється, якщо актив не використовується або він не знаходиться в активному використанні, доки актив не буде проамортизований повністю.

Звичайні терміни корисного використання основних засобів Товариства представлені таким чином:

Товариства основних засобів	Діапазон термінів корисного використання у роках
Будинки, споруди та передавальні пристрої	до 20
Машини та обладнання	до 5
Транспортні засоби	до 5
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	до 4
Інші основні засоби	12

Для визначення терміну корисного використання основних засобів створена спеціальна експертна комісія, яка визначає цей термін для нових об'єктів, а також займається переглядом терміну корисного використання по тих об'єктах, які вже знаходяться в експлуатації. Земля не амортизується. Ліквідаційна вартість усіх об'єктів основних засобів для цілей розрахунку амортизації дорівнює нулю.

Надходження безоплатно отриманих основних засобів розглядаються як операції з власниками та відображаються у складі додаткового капіталу.

Списання з балансу об'єктів основних засобів відбувається після вибуття об'єкту або коли Товариство більше не очікує одержати додаткові економічні вигоди від використання або вибуття такого об'єкту. Прибуток або збиток від припинення визнання об'єкта основних засобів визначається як різниця між чистим надходженням від вибуття та балансовою вартістю об'єкта та відображається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Накопичена дооцінка об'єктів основних засобів, визнання яких припинено, списується на нерозподілений прибуток.

Інвестиції в підприємства

Товариство обліковує інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства за методом участі в капіталі.

Інші фінансові інвестиції Товариство обліковує за собівартістю з урахуванням зменшення корисності.

Товариство, незалежно від характеру своєї участі у об'єкті інвестування, визначає, чи є воно материнським підприємством шляхом оцінки, чи контролює воно об'єкт інвестування. Товариство контролює об'єкт інвестування, якщо воно має права на змінні результати діяльності об'єкта інвестування або зазнає пов'язаних з ними ризиків та може впливати на ці результати завдяки своїм владним повноваженням щодо об'єкта інвестування. Вважається, що Товариство контролює об'єкт інвестування тоді і лише тоді, коли має всі ознаки, перелічені нижче:

- владні повноваження щодо об'єкта інвестування;
- зазнає ризиків або має права щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування;
- здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування з метою впливу на результати інвестора.

Запаси

Первісна вартість запасів складається з таких фактичних витрат: суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються Товариства; транспортно-заготівельних витрат; інших витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і приведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації, якщо на дату балансу їх ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду. Чиста вартість реалізації визначається по кожній одиниці запасів вирахуванням з очікуваної ціни продажу очікуваних витрат на завершення виробництва і збут. Сума, на яку первісна вартість запасів перевищує чисту вартість їх реалізації, та вартість повністю втрачених (зіпсованих або тих, що не вистачає) запасів списуються на витрати звітного періоду.

Собівартість вибуття запасів визначається за формулою середньозваженої собівартості.

Оренда

Визначення того, чи є договір орендною угодою чи містить положення про оренду, залежить від сутності операції, а не форми договору, і передбачає оцінку того, чи потребує виконання відповідного договору використання окремого активу чи активів, а також передачі прав на використання активу.

Фінансовою орендою визнається така оренда, за якою від орендодавця до орендаря передаються в основному всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на актив. Саме право власності може з часом передаватися або не передаватися. Операційною визнається оренда інша, ніж фінансова.

Товариство як орендар

Договори фінансової оренди капіталізуються на момент початку строку оренди за меншою з двох оцінок: справедливою вартістю орендованого майна або теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів. Будь-які первісні прямі витрати орендаря додаються до суми, визнаної як актив. Орендні платежі розподіляються між фінансовими витратами і зменшенням зобов'язання за орендою таким чином, щоб досягти незмінної відсоткової ставки на непогашену суму зобов'язання. Фінансові витрати визнаються в складі прибутків і збитків. Капіталізовані орендовані активи амортизуються впродовж коротшого з наступних періодів: терміну корисного використання активу або терміну оренди, якщо відсутня обґрунтована впевненість в тому, що до Товариства перейде право власності на актив наприкінці оренди. В інших випадках, капіталізовані орендовані активи амортизуються впродовж терміну корисного використання активу.

Виплати, здійснені за договорами операційної оренди (за вирахуванням будь-яких заохочень, отриманих від орендодавця), включаються до звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) на прямолінійній основі впродовж терміну дії оренди.

Товариство як орендодавець

Орендодавець визнає активи, утримувані за угодами про фінансову оренду, у своєму Балансі (Звіті про фінансовий стан) і подає їх як дебіторську заборгованість за сумою, що дорівнює чистим інвестиціям в оренду.

Визнання фінансового доходу має базуватися на моделі, що відображає сталу періодичну норму прибутковості на чисті інвестиції орендодавця в фінансову оренду.

Орендодавець подає у своєму Балансі (Звіті про фінансовий стан) активи, які є об'єктом угоди про операційну оренду, згідно з характером активу. Дохід від оренди за угодами про операційну оренду визнається в складі доходу на прямолінійній основі впродовж терміну оренди, якщо тільки інша систематична основа не дозволяє відображати в часі вигоди користувача, при застосуванні якої вигода, отримана від зданого в оренду активу, зменшується.

Первісні прямі витрати, понесені орендодавцями при веденні переговорів та укладанні угоди про операційну оренду, слід додавати до балансової вартості орендованого активу та визнавати як витрати протягом строку оренди за такою самою основою, як дохід від оренди.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожен звітну дату Товариство проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів. За наявності таких ознак або при необхідності проведення щорічного тестування Товариство визначає суму відшкодування активу.

Сума відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові кошти, за мінусом витрат на продаж і вартості його використання. Сума відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів і таке надходження коштів, в основному, не залежить від інших активів або груп активів.

Коли балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує суму його відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилася і його вартість списується до суми відшкодування. При оцінці справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття очікувані грошові потоки дисконтуються до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі й ризику, властиві цьому активу. При визначенні справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію використовується відповідна модель оцінки.

Товариство здійснює свої розрахунки зменшення корисності виходячи з детальних бюджетів та прогнозних розрахунків, які готуються окремо для кожної одиниці, що генерує грошові кошти в межах Товариства, на яку припадають індивідуальні активи. Бюджети та прогнозні розрахунки зазвичай здійснюються на період 5 років. На період більшої тривалості розраховуються ставки довгострокового зростання, що застосовуються до прогнозованих грошових потоків після п'ятого року.

Збитки від зменшення корисності визнаються у прибутках чи збитках того звітного періоду, в якому було виявлене таке зменшення корисності.

На кожен наступну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності, визнаний щодо активу раніше, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак Товариство оцінює суму відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, сторнується в тому випадку, якщо

змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від зменшення корисності. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до суми його відшкодування. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, відноситься на фінансовий результат.

Дебіторська заборгованість

До складу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги відноситься заборгованість за реалізовані нафтопродукти, надані послуги. До складу іншої поточної дебіторської заборгованості відноситься дебіторська заборгованість за договорами з комісійної реалізації нафтопродуктів, поворотні фінансові допомоги, заборгованість за інші послуги.

Поточна дебіторська заборгованість відображається за чистою реалізаційною вартістю за вирахуванням резерву сумнівних боргів. Строк позовної давності для списання безнадійної заборгованості, в основному, якщо нема підстав вважати інакше, становить 3 роки.

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Сума сумнівних боргів обчислюється, виходячи з оцінки платоспроможності кожного окремого дебітора. Величина резерву сумнівних боргів обчислюється виходячи з абсолютної суми дебіторської заборгованості з урахуванням термінів її виникнення.

Фінансові інструменти

Визнання фінансових інструментів

Товариство визнає фінансові активи та фінансові зобов'язання у своєму звіті про фінансовий стан, коли воно стає стороною договору щодо відповідного фінансового інструменту. Фінансові активи й фінансові зобов'язання, які враховуються у звіті про фінансовий стан Товариства, представлені грошовими коштами і їх еквівалентами, дебіторською й кредиторською заборгованістю, іншими зобов'язаннями відповідно до чинного законодавства та МСФЗ.

Фінансові інструменти визнаються та обліковуються відповідно до вимог МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Фінансові активи Товариство класифікує на такі Товариства:

- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання спочатку визнаються за справедливою вартістю. Витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням або випуском фінансових активів і фінансових зобов'язань (окрім фінансових активів і фінансових зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю через прибутки або збитки), відповідно збільшують або зменшують справедливу вартість фінансових активів або фінансових зобов'язань при первинному визнанні. Витрати, що відносяться до придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які відображено за справедливою вартістю через прибутки або збитки, відносяться безпосередньо на прибутки і збитки.

Фінансові активи, економічні вигоди від використання яких очікуються впродовж 12 місяців з дати придбання або з дати балансу, визнаються короткостроковими та відображаються у складі оборотних активів. Фінансові активи, економічні вигоди від використання яких очікуються впродовж більш ніж 12 місяців з дати придбання або з дати балансу, визнаються довгостроковими та відображаються у складі необоротних активів.

Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання Товариство класифікує як такі, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Такі зобов'язання, включаючи похідні інструменти, що є зобов'язаннями, надалі оцінюються за справедливою вартістю.
- фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.
- договорів фінансової гарантії.

- зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.
- умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу, до якого застосовується МСФЗ 3. Така умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

Первісно довгострокові фінансові зобов'язання визнаються за справедливою вартістю, яка дорівнює амортизованій вартості суми платежів. У подальшому суми фінансових зобов'язань відображаються за амортизованою вартістю та будь-яка різниця між чистими надходженнями та вартістю погашення визнається у прибутках чи збитках протягом періоду дії запозичень

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Товариство припиняє визнання фінансового активу або частини фінансового активу тільки в тому випадку, коли відбувається передача фінансового активу, і така передача відповідає критеріям припинення його визнання.

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

- спливає термін дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу; або
- воно передає фінансовий актив і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Товариство виключає фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Зменшення корисності фінансових активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є об'єктивне свідчення того, що корисність фінансового активу або Товариства фінансових активів зменшується.

Якщо існує об'єктивне свідчення про появу збитків від зменшення корисності позик та дебіторської заборгованості, що обліковуються за амортизованою собівартістю, сума збитку оцінюється як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за винятком майбутніх кредитних збитків, які не були понесені), дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка фінансового активу (тобто ефективною ставкою відсотка, обчисленою при первісному визнанні). Балансова вартість активу повинна бути знижена або безпосередньо, або з використанням резерву. Сума збитку визнається у звіті про фінансові результати за період.

Якщо у наступний період сума збитку від зменшення корисності зменшується, і таке зменшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, яка відбулася після того, як було визнано зменшення корисності, раніше визнаний збиток від зменшення корисності відновлюється. Будь-яке подальше відновлення збитку від зменшення корисності визнається у звіті про фінансові результати за період у такому обсязі, щоб балансова вартість активу не перевищувала амортизовану вартість цього активу на дату відновлення.

Щодо дебіторської заборгованості створюється резерв під знецінення у тому випадку, якщо існує об'єктивне свідчення (наприклад, ймовірність неплатоспроможності чи інших істотних фінансових труднощів дебітора) того, що Товариство не отримає всі суми, що належать йому відповідно до умов поставки. Резерв сумнівних боргів створюється як для дебіторської заборгованості за електричну енергію, так і для будь-якої іншої заборгованості за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується у межах попереднього зменшення корисності, коригуючи рахунок резервів, та відображається у складі витрат або доходів поточного періоду. Знецінені заборгованості припиняють визнаватися, якщо вони вважаються безнадійними.

Грошові кошти та їх еквіваленти

До грошових коштів Товариство відносить залишки грошових коштів на рахунках в банках, готівки в касі і депозити до запитання.

Депозити, терміном погашення до трьох місяців, розцінюються Товариством як еквіваленти грошових коштів.

Інші оборотні активи

До інших оборотних активів відносяться суми по грошових документах (поштових марках і т.п.)

Витрати майбутніх періодів

До витрат майбутніх періодів відносяться здійснені витрати у звітному періоді, які будуть віднесені на витрати в майбутніх звітних періодах, оскільки вони або пов'язані у часі з іншим звітним періодом або доходом, який буде отриманий в такому періоді. До витрат майбутніх періодів відносяться; оплата страхового поліса; передплата на газети, журнали, періодичні та довідкові видання; тощо.

Зобов'язання та забезпечення

Товариство розділяє короткострокові (поточні) (до 12 місяців) і довгострокові (довше 12 місяців) зобов'язання та забезпечення.

Товариство здійснює переведення частини довгострокових зобов'язань до складу короткострокових, коли за умовами договору до повернення цієї частини суми боргу залишається менше 365 днів від звітної дати.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Товариство сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню впродовж дванадцяти місяців після звітної дати;
- Товариство не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання впродовж щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Забезпечення визнаються, якщо Товариство в результаті певної події в минулому має юридичні або фактичні зобов'язання, для врегулювання яких з більшим ступенем ймовірності буде потрібний відтік ресурсів, і які можна оцінити з достатньою надійністю.

До складу поточних забезпечень Товариство відносить забезпечення на оплату відпусток працівникам, а до довгострокових – забезпечення на відшкодування витрат Пенсійного фонду за пільговими пенсіями

Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Суми створених забезпечень визнаються витратами періоду.

Інші поточні зобов'язання

До інших поточних зобов'язань відносяться поворотні фінансові допомоги, видані кошти під звіт, суми нарахованого податкового кредиту на видані аванси, тощо.

Умовні зобов'язання та активи

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності. Вони розкриваються у примітках до фінансової звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, що містять економічні вигоди, не є значною. Умовні активи не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються в Примітках, якщо існує значна ймовірність отримання економічних вигід.

Визнання доходів і витрат

Основна діяльність Товариства пов'язана з наданням послуг по зберіганню нафтопродуктів, а також реалізації нафтопродуктів. Дохід (виручка) від договорів з замовниками обліковується Товариством відповідно до вимог МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Також Товариство одержує доходи від реалізації нафтопродуктів за договорами комісії, від реалізації виробленої електроенергії, від постачання води і очистки стоків.

Доходи від реалізації визнаються у розмірі справедливої вартості винагороди і представляють собою суми, що очікується одержати (або вже одержані) за товари і послуги, в ході звичайної господарської діяльності за винятком очікуваних сум знижок, податку на додану вартість (ПДВ) та акцизного збору.

Реалізація пального за договорами комісії

Товариство від свого імені та за дорученням продавця реалізує нафтопродукти покупцям за визначеною продавцем ціною, за що отримує винагороду.

Реалізація товарів

Доходи від реалізації товарів визнаються в момент їх поставки і передачі прав власності на них покупцю, коли істотні ризики й вигоди від володіння товаром переходять до покупця.

Надання послуг

Виручка за договорами надання послуг визнається в тому періоді, у якому дана послуга була зроблена й оцінюється за загальною контрактною вартістю.

Залишки за договорами з клієнтами

Договірний актив (актив по договору) - право Товариства на компенсацію в обмін на товари або послуги, які воно передало клієнтові, якщо таке право обумовлене не плинном часу, а іншими чинниками. Якщо Товариство передає замовнику товари чи послуги до того, як покупець виплатить компенсацію, або до того моменту, коли виплата покупцем компенсації стає належною до оплати, то у відношенні одержаної компенсації, яка є умовною, визнається договірний актив.

Торгова дебіторська заборгованість - є правом Товариства на компенсацію, яке є безумовним (тобто, настання моменту, коли така компенсація стає належною до оплати, обумовлене тільки часом).

Договірне зобов'язання (зобов'язання по договору) – це зобов'язання Товариства передати товари або послуги клієнту, за які Товариство одержало компенсацію (або настав термін сплати такої суми) від клієнта. Якщо клієнт оплачує компенсацію раніше, ніж Товариство передає товар чи послугу клієнту, визнається це зобов'язання по договору в момент здійснення платежу або в момент, коли платіж стає належним до оплати (залежно від того, що відбувається раніше). Зобов'язання по договору визнається доходом від реалізації, коли Товариство виконує свої зобов'язання по договору з клієнтом.

Витрати

Витрати, які можна пов'язати з певним доходом, визнаються одночасно з визнанням доходу, для одержання якого вони здійснені. Обліку підлягають фактично понесені витрати (які мають документальне підтвердження їх здійснення), або прогнозовані витрати, затверджені керівництвом (наприклад, нарахування забезпечення відпускних виплат).

Витрати, які не можна пов'язати з певним доходом, визнаються витратами періоду і визнаються в звітному періоді нарахування.

Витрати майбутніх періодів визнаються шляхом систематичного розподілу їх вартості між звітними періодами, впродовж яких вони будуть забезпечувати одержання економічних вигод.

Транспортно-заготівельні, монтажно-налагоджувальні та інші витрати, пов'язані з придбанням запасів, на момент їх взяття на облік, необоротних активів на момент їх введення в експлуатацію, не включаються до складу витрат, а підлягають віднесенню на відповідні рахунки обліку необоротних активів та запасів.

Акціонерний капітал

Прості акції, емітовані Товариством, класифікуються як капітал. Додаткові витрати, які безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, відображаються у складі власного капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

Податок на прибуток

У цій фінансовій звітності податки на прибуток були нараховані відповідно до вимог податкового законодавства України, яке було чинним або фактично набуло чинності станом на звітні дати. Витрати з податку на прибуток в звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) складаються з поточного податку та змін у сумі відстрочених податків.

Поточний податок на прибуток

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний і попередній періоди оцінюються в сумі, розрахованої до оплати фіскальним органам (відшкодуванню від фіскальних органів). Нарахування поточного податку на прибуток здійснюється на основі податкових ставок (і податкового законодавства), які набули чинності або фактично діяли на звітну дату. Поточний податок на прибуток розраховується відповідно до українського податкового законодавства. Згідно з Податковим кодексом на 2018 рік була встановлена ставка податку на прибуток 18% (2017 – 18%).

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок нараховується за методом балансових зобов'язань і визнається відносно податкових тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань в фінансовій звітності і відповідних податкових баз, які використовуються для розрахунку оподаткованого прибутку.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається по всім оподатковуваним тимчасовим податковими різницям, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу, або активу чи зобов'язання в господарської операції, що не є об'єднанням бізнесу і яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;
- відносно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із часткою участі у спільній діяльності, якщо можна контролювати розподіл у часі зменшення тимчасової різниці, і існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде зменшена в осяжному майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються по всім тимчасовим різницям, які підлягають вирахуванню, невикористаними податковими пільгами та невикористаним податковим збитками, в тій мірі, в якій існує значна ймовірність того, що буде існувати оподатковуваний прибуток, відносно якого можна бути застосувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, невикористані податкові пільги та невикористані податкові збитки, крім випадків, коли:

- відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання, що виникло не внаслідок об'єднання бізнесу, і яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток;
- відносно тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із часткою участі в спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує значна ймовірність того, що тимчасові різниці будуть відшкодовані в осяжному майбутньому та буде мати місце оподатковуваний прибуток, відносно якого можна застосувати тимчасові різниці.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату і зменшується у тій мірі, в якій відсутня ймовірність одержання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволить використати всі або частину цих активів. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату й визнаються тоді, коли виникає значна ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дозволить використати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання оцінюються за податковими ставками, які, як передбачається, будуть застосовуватися в тому звітному році, у якому актив буде реалізований, а зобов'язання погашене, на основі податкових ставок (і податкового законодавства), які за станом на звітну дату були прийняті або фактично прийняті.

Відстрочений податок на прибуток, що стосується статей, визнаних не в складі прибутків або збитків, також не визнається в складі прибутків або збитків. Статті відстрочених податків визнаються у відповідності до операцій за якими вони виникають або в складі іншого сукупного доходу, або безпосередньо в капіталі.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання підлягають взаємозаліку за наявності повного юридичного права зараховувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, якщо вони відносяться до податків на прибуток, нарахованих тим самим податковим органом тому самому суб'єкту господарювання.

Податок на додану вартість

Доходи, витрати й активи визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім таких випадків:

- ПДВ, що виникає при придбанні активів або послуг, не відшкодовується фіскальним органом; у такому випадку ПДВ визнається як частина витрат на придбання активу або в складі витрат, залежно від обставин;
- дебіторська та кредиторська заборгованість відображається з урахуванням суми ПДВ.

Чиста сума податку на додану вартість, що відшкодовується фіскальним органом або виплачується йому, включається до дебіторської або кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, відображеної в звіті про фінансовий стан.

Інші податки, крім податку на прибуток і податку на додану вартість, відображаються як компонент операційних витрат.

Операції в іноземній валюті

Господарські операції, проведені в іноземній валюті, при первинному визнанні відображаються у функціональній валюті за курсом Національного Банку України (НБУ) на дату здійснення операції.

На дату складання фінансової звітності згідно МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» всі монетарні статті, що враховуються в іноземній валюті, перераховуються та відображаються у звіті про фінансовий стан за курсом НБУ на дату складання звітності.

Курсові різниці, що виникають при перерахунку відображаються у звіті про фінансові результати того періоду, в якому вони виникли.

Негрошові (немонетарні) статті, які оцінюються по історичній вартості в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату первинної операції.

Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату визначення справедливої вартості.

Виплати працівникам

Відповідно до МСБО 19 «Виплати працівникам» виплати працівникам – це всі форми компенсації, що їх надає Товариство в обмін на послуги, надані працівниками, або при звільненні.

Короткострокові виплати працівникам – це виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників), що, як очікується, будуть сплачені у повному обсязі впродовж дванадцяти місяців після закінчення річного звітного періоду, у якому працівники надають відповідні послуги.

Короткострокові виплати працівникам включають:

- заробітну плату, внески на соціальне забезпечення;
- оплачені щорічні відпуски та тимчасова непрацездатність;
- участь у прибутку та преміюванні;

Виплати при звільненні – це виплати працівникам, які підлягають сплаті в результаті:

- рішення Товариства звільнити працівника до встановленої дати виходу на пенсію, або
- рішення працівника погодитися на добровільне звільнення в обмін на такі виплати.

Виплати по закінченні трудової діяльності – це виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників та короткострокових виплат працівникам), які підлягають сплаті після закінчення трудової діяльності.

Якщо працівник надав послуги Товариству протягом облікового періоду, то недисконтовану суму короткострокових виплат працівникам, очікуваних до сплати в обмін на ці послуги, Товариство визнає:

- як зобов'язання (нараховані витрати) після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Якщо вже сплачена сума перевищує недисконтовану суму виплат, Товариство визнає це перевищення як актив (сплачені авансом витрати) тією мірою, якою цей аванс приведе, наприклад, до зменшення майбутніх платежів або грошового відшкодування;
- як витрати, якщо інший Стандарт не вимагає або не дозволяє включення виплат у собівартість активу (наприклад, МСБО 2 «Запаси» та МСБО 16 «Основні засоби»).

Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам у формі оплачуваної відсутності на роботі таким чином:

- у разі накопиченої оплати за періоди відсутності, якщо працівники надають послугу, яка збільшує їхні права на майбутню оплату періодів відсутності;
- у разі ненакопичуваної оплати періодів відсутності, якщо працівник відсутній на роботі.

Товариство може компенсувати працівникам відсутність з різних причин, включаючи відпуски, хворобу та нетривалу непрацездатність, декретні відпуски для батька або матері, відправлення функцій присяжного засідателя та військової службу.

Права на компенсації за відсутність поділяються на дві категорії:

- накопичувані;
- ненакопичувані.

Накопичувані оплати періодів відсутності – це такі, що переносяться на майбутні періоди та можуть використовуватися в майбутніх періодах, якщо права поточного періоду не використані повністю. Накопичувані оплати періодів відсутності в Товаристві є гарантованими (за

законодавством про працю працівникам надається право отримати грошові виплати за невикористане право при звільненні). Зобов'язання виникає з того моменту, як працівники починають надавати послуги, що збільшують їхні права на майбутні оплати періодів відсутності.

Товариство оцінює очікувану вартість накопичувані оплати періодів відсутності у вигляді додаткової суми (резерву відпусток), яку воно очікує виплатити в результаті невикористаного права, накопиченого на кінець звітного періоду.

Прибуток на акцію

Базовий прибуток (збиток) на акцію розраховано шляхом ділення чистого прибутку (збитку) за рік на середньозважену кількість простих акцій в обігу упродовж звітного року.

Розбавлений прибуток (збиток) на акцію відображає можливе зниження рівня прибутковості (збільшення збитку) простої акції в наступному звітному періоді.

Примітка 6. Виправлення помилок

Внаслідок виявлення помилок, які були допущені при складанні попередніх фінансових звітів за період, що закінчився 31.12.2016, на вимогу МСФЗ 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» проведено виправлення шляхом ретроспективного перерахування статей фінансових звітів. Крім коригувань, пов'язаних із виправленням помилок, інших подій, які мають значні наслідки, не відбувалось.

Вплив змін у звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід):

Стаття фінансових звітів	За 2017 рік до перерахунку статей фінансових звітів	Результат перерахунку			За 2017 рік після перерахунку статей фінансових звітів
		Внаслідок зміни облікової політики	Внаслідок інших змін	Внаслідок виправлення помилок	
Інші операційні доходи	7 554	-	-	2 215	9 769
Адміністративні витрати	(56 688)	-	-	(3 357)	(60 045)
Витрати на збут	(25 474)	-	-	(10)	(25 484)
Інші операційні витрати	(118 660)	-	-	(4 177)	(122 837)
Дохід від участі в капіталі	-	-	-	887	887
інші фінансові доходи	521	-	-	(521)	0
Фінансовий результат до оподаткування	(114 178)	-	-	(5 023)	(119 201)

Вплив змін в Балансі (Звіті про фінансовий стан) :

Стаття фінансових звітів	Залишок на 01.01.2018 до перерахунку статей фінансових звітів	Результат перерахунку			Залишок на 31.12.2018 до перерахунку статей фінансових звітів
		Внаслідок зміни облікової політики	Внаслідок інших змін	Внаслідок виправлення помилок	
Довгострокові фінансові інвестиції: за методом участі в капіталі	916	-	-	4 982	5 898
Довгострокові фінансові інвестиції: інші інвестиції	5 494	-	-	(4298)	1 196
Виробничі запаси	97 715	-	-	(3)	97 712
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	131 626	-	-	(8693)	122 933
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	17 801	-	-	1 169	18 970
Інша поточна дебіторська заборгованість	269 550	-	-	(358)	269 192
Нерозподілений прибуток	(430464)	-	-	(21163)	(451627)

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	32 481	-	-	2	32 483
поточні забезпечення	0	-	-	13 231	13 231
Інші поточні зобов'язання	1 470 771	-	-	729	1 471 500

Примітка 7. Нові положення обліку та переглянуті стандарти

Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що є обов'язковими для застосування у річних періодах, починаючи з 1 січня 2018 року або після цієї дати. Товариство застосовувало ці стандарти та інтерпретації з початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 була випущена остаточна редакція МСФЗ 9, яка відображає результати всіх етапів проекту за фінансовими інструментами і замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і всі попередні редакції МСФЗ 9. Стандарт ввів нові вимоги щодо класифікації та оцінки, знецінення та обліку хеджування. МСФЗ 9 набрав чинності для річних звітних періодів, що почалися 1 січня 2018 або після цієї дати. Стандарт застосовується ретроспективно, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Товариство вирішило почати застосування нового стандарту з дати набрання його чинності і не перераховувало порівняльну інформацію. Застосування МСФЗ 9 не мало значного впливу на класифікацію та оцінку фінансових активів та зобов'язань Товариства та на визначення збитків від знецінення фінансових активів.

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»

МСФЗ 15 запровадив нову модель, що включає п'ять етапів, які застосовуються щодо виручки за договорами з клієнтами. Згідно МСФЗ 15 виручка визнається в сумі, яка відображає відшкодування, право на яке суб'єкт господарювання очікує отримати в обмін на передачу активів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ 15 передбачають більш структурований підхід до оцінки і визнання виручки.

МСФЗ 15 замінив всі попередні вимоги до визнання виручки згідно з МСФЗ. Стандарт набрав чинності для річних звітних періодів, що почалися 1 січня 2018 або після цієї дати, ретроспективно в повному обсязі або з використанням модифікованого ретроспективного підходу. Товариство прийняло рішення застосування стандарту з використанням модифікованого ретроспективного підходу з визнанням сумарного впливу першого застосування цього стандарту на дату першого застосування. Застосування МСФЗ 15 не мало впливу, який би вимагав коригування залишку нерозподіленого прибутку на дату першого застосування, тобто на 1 січня 2018 року.

Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» - «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій»

Поправки розглядають три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій з виплат на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якої операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами.

При прийнятті поправок суб'єкти господарювання не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набули чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Поправки не мали впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»

Поправки уточнюють порядок переведення об'єктів нерухомості до категорії інвестиційної нерухомості або з неї. Переведення здійснюється тоді і тільки тоді, коли має місце фактична зміна характеру використання об'єкта - тобто коли актив починає або перестає відповідати визначенню інвестиційної нерухомості і при цьому є доказ зміни характеру його використання. Зміна намірів керівництва щодо активу сама по собі не є підставою для його переведення в іншу категорію. Переглянуті приклади факторів, які доводять зміну характеру використання активу, які Рада включила до змінену редакції МСБО 40, не є вичерпними - тобто можливі й інші форми доказів, що дають підстави для переведення активу. Поправки набули чинності для річних

періодів, що почалися 1 січня 2018 року або після цієї дати. Поправки не мали впливу на фінансову звітність Товариства.

Тлумачення КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті і авансові платежі»

Тлумачення уточнює, як визначити дату угоди для цілей визначення обмінного курсу, що використовується для перерахунку операції в іноземній валюті в тих випадках, коли суб'єкт господарювання платить або отримує деяку частину або всю суму іноземної валюти авансом, при первісному визнанні відповідного активу, витрат або доходів.

Тлумачення стверджує, що дата угоди, з метою визначення обмінного курсу, що використовується для перерахунку відповідного активу, витрат або доходів (або їх частини) при первісному визнанні, є більш рання дата із:

- дати первісного визнання авансового платежу за немонетарним активом або немонетарним зобов'язанням; або
- дати, коли актив, витрати або дохід (або їх частина), визнається у фінансовій звітності.

Тлумачення вступило в силу для річних періодів, що почалися 1 січня 2018 року або після цієї дати. Тлумачення не мало впливу на фінансову звітність Товариства.

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2014 - 2016 років)

МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ». До МСФЗ 1 були внесені зміни, щоб вилучити короткострокові звільнення від застосування вимог МСФЗ, що стосуються МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСБО 19 «Виплати працівникам» та МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність». Ці короткострокові звільнення стали більш незастосовні і були доступні для суб'єктів господарювання у звітні періоди, які вже закінчилися. Ця поправка набрала чинності для звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати.

МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства». Поправка уточнюють, що організації венчурного капіталу або взаємний фонд, траст і подібні суб'єкти господарювання (в тому числі інвестиції, пов'язані зі страховими фондами) можуть вибрати, як обліковувати свої інвестиції в спільні підприємства та асоційовані компанії – за справедливою вартістю або за методом участі в капіталі. Поправка також пояснює, що вибір методу для кожної інвестиції повинен бути зроблений на дату первісного визнання. Ця поправка набрала чинності для звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати.

Ці щорічні удосконалення не мали впливу на фінансову звітність Товариства.

Нові та переглянуті стандарти, що не набрали чинності

МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 замінює собою МСБО 17 «Оренда», Тлумачення КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду», Роз'яснення ПКР 15 «Операційна оренда - заохочення» і Роз'яснення ПКР 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в звіті про фінансовий стан, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів – щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (наприклад, оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміні термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимогами МСБО 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСБО 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну та фінансову. Крім цього, МСФЗ 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСБО 17.

МСФЗ 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організацією

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Орендар має право застосовувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення.

В даний час Товариство оцінює вплив МСФЗ 16 та планує застосувати новий стандарт на відповідну дату набрання чинності.

МСФЗ 17 «Страхові контракти».

МСФЗ 17 – новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. МСФЗ 17 замінить МСФЗ 4 «Страхові контракти», який був випущений в 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування.

МСФЗ 17 набуває чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати, при цьому вимагається надавати порівняльну інформацію. Допускається дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ 9 та МСФЗ 15 на дату першого застосування МСФЗ 17 або раніше. Даний стандарт не застосовний до діяльності Товариства.

МСБО 23 «Витрати на позики».

Поправка до МСБО 23 пояснює, що коли кваліфікований актив, що фінансується за рахунок спеціальних запозичень, стає готовим до використання або продажу, витрати на позики, понесені за спеціальними запозиченнями, більше не можуть бути капіталізовані як частина вартості цього кваліфікованого активу. Але ці запозичення стають частиною пулу позик, запозичених для загальних потреб. Тому з цієї дати ставка, яка застосовується до цих запозичень, включається до визначення ставки капіталізації, яка застосовується до позикових коштів, запозичених для загальних потреб, для цілей параграфу 14 МСБО 23.

Поправка до МСБО 23 застосовується до періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Суб'єкти господарювання зобов'язані застосовувати цю поправку лише до витрат на позики, понесених на початок річного звітного періоду, коли поправка вперше застосовується, або після цієї дати. Очікується, що дана поправка не матиме впливу на фінансову звітність Товариства.

Тлумачення КТМФЗ 23 «Невизначеності щодо обліку податку на прибуток»

У випадках відсутності ясності щодо вимог податкового законодавства стосовно тієї чи іншої операції або до конкретних обставин основним є наступний критерій: чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з тим трактуванням податкових вимог, яке вибрав суб'єкт господарювання.

Якщо відповідь позитивна, то суб'єкт господарювання відобразить у фінансовій звітності ту ж суму, що і у податковій звітності і розгляне необхідність розкриття інформації про існування невизначеності. Якщо відповідь негативна, то сума, відображена у фінансовій звітності, буде відрізнятися від суми в податковій декларації, оскільки вона оцінюється з урахуванням наявної невизначеності.

Для відображення цієї невизначеності використовується один з наступних двох методів оцінки, в залежності від того, який з них дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності:

- метод найбільш імовірної суми; або
- метод очікуваної вартості.

Тлумачення також вимагає, щоб ті судження і оцінки, які були сформовані суб'єктом господарювання, були переглянуті в разі зміни фактів і обставин – наприклад, внаслідок податкової перевірки або дій, вжитих податковими органами, наступних змін податкових правил, або після закінчення терміну, протягом якого податковий орган має право перевірити правильність обчислення податку.

Тлумачення застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. В даний час Товариство оцінює вплив застосування Тлумачення на фінансову звітність.

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2015 - 2017 років)

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». Іноді суб'єкт господарювання, який є учасником у спільній операції (як визначено в МСФЗ 11 «Спільна діяльність»), отримує контроль над цією спільною

операцію. Поправка до МСФЗ 3 пояснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає контроль, він проводить переоцінку своєї колишньої частки в спільній операції на дату придбання. Суб'єкт господарювання визнає будь-яку різницю між справедливою вартістю на дату придбання спільної операції та попередньою балансовою вартістю як прибуток або збиток. Ця поправка набуває чинності для періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

МСФЗ 11 «Спільна діяльність». Поправки до МСФЗ 11 стосується ситуацій, коли суб'єкт господарювання є стороною спільної угоди, яка є спільною операцією (як визначено в МСФЗ 11) – але, що важливо, не має спільного контролю над спільною операцією – і згодом отримує спільний контроль. Ця поправка роз'яснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає спільний контроль, він не повинен переоцінювати частку, яку він утримував раніше. Ці поправки набувають чинності для періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

МСБО 12 «Податки на прибуток». У деяких юрисдикціях сума зобов'язання з податку на прибуток, що сплачується суб'єктом господарювання, залежить від дивідендів, виплачених власникам інструментів капіталу. В поправці до МСБО 12 уточнюється, що податкові наслідки (якщо такі є) дивідендів (тобто розподіл прибутку власникам інструментів капіталу пропорційно їх часткам) повинні визнаватися:

- одночасно з визнанням зобов'язання сплатити такі дивіденди; і
- у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або звіту про зміни у власному капіталі, в залежності від того, де суб'єкт господарювання в минулому визнавав операції або події, які згенерували накопичений прибуток, з якої виплачуються дивіденди.

Ця поправка застосовується до періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправка застосовується на дату початку самого раннього представленого порівняльного періоду або після цієї дати.

Очікується, що ці щорічні удосконалення не матимуть значного впливу на фінансову звітність Товариства.

Примітка 8. Нематеріальні активи

	Права на комерційні позначення	Авторське право та суміжні з ними права	Інші нематеріальні активи	Усього
Балансова вартість на 31.12.2016 р.	5	60	1	66
Первісна вартість	9	574	47	630
Знос	(4)	(514)	(46)	(564)
Надходження		45	4	49
Нараховано амортизації	(1)	(57)	(1)	(59)
Балансова вартість на 31.12.2017 р.	4	48	4	56
Первісна вартість	9	619	51	679
Знос	(5)	(571)	(47)	(623)
Надходження		91		91
Вибуло за рік				
Первісна вартість			(4)	(4)
Знос			3	3
Нараховано амортизації	(1)	(58)	(1)	(60)
Балансова вартість на 31.12.2018 р.	3	81	2	86
Первісна вартість	9	710	47	766
Знос	(6)	(629)	(45)	(680)

Сума нарахованої амортизації на нематеріальні активи включена до складу адміністративних витрат.

Примітка 9. Незавершені капітальні інвестиції

	Балансова вартість на 1 січня	Надходження	Вибуття при введенні в експлуатацію	Вибуття при реалізації	Балансова вартість на 31 грудня
2017 рік					
Капітальне будівництво	148 850				148 850
Капітальні інвестиції в придбання (створення) основних засобів	213 695	261	274		213 682
Капітальні інвестиції в придбання (створення) інших необоротних матеріальних активів	614	350	345		619
Капітальні інвестиції в нематеріальні активи		49	49		
Всього	363 159	660	668		363 151
2018 рік					
Капітальне будівництво	148 850				148 850
Капітальні інвестиції в придбання (створення) основних засобів	213 682	444	(410)	(67)	213 649
Капітальні інвестиції в придбання (створення) інших необоротних матеріальних активів	619	363	(445)		537
Капітальні інвестиції в нематеріальні активи		91	(91)		
Всього	363 151	898	(946)	(67)	363 036

Примітка 10. Основні засоби

	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар	Тварини	Бібліотечні фонди	Малоцінні необоротні матеріальні активи	Усього
Балансова вартість на 31.12.2016 р.	100 636	8 268	845	637	31	0	0	110 417
Первісна вартість	283 384	159 067	6 308	18 075	112	50	3 961	470 957
Знос	(182 748)	(150 799)	(5 463)	(17 438)	(81)	(50)	(3 961)	(360 540)
Надходження	111	82	387	8			362	950
Вибуло за рік								
Первісна вартість	(1 112)	(351)	-	(66)		(50)	(572)	(2 151)
Знос	701	32	0	62		50	572	1 417
Нараховано амортизації	(12 551)	(616)	(17)	(95)	(11)		(362)	(13 652)
Балансова вартість на 31.12.2017 р.	87 785	7 415	1 215	546	20		0	96 981
Первісна вартість	282 383	158 798	6 695	18 017	112		3 751	469 756
Знос	(194 598)	(151 383)	(5 480)	(17 471)	(92)		(3 751)	(372 775)
Надходження	77	247	0	86			446	856
Вибуло за рік								
Первісна вартість			(1)	(90)			(538)	(629)
Знос			1	89			538	628

Інші зміни							
Первісна вартість		2		(2)			
Знос							
Нараховано амортизації	(12 532)	(631)	(12)	(100)	(7)	(446)	(13 728)
Балансова вартість на 31.12.2018 р.	75 330	7 033	1 203	529	13	0	84 108
Первісна вартість	282 460	159 047	6 694	18 011	112	3 659	469 983
Знос	(207 130)	(152 014)	(5 491)	(17 482)	(99)	(3 659)	(385 875)

Балансова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція, тощо) – 530 тис. грн (станом на 31.12.2017 рік – 530 тис.грн.);

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів - 181176тис.грн. (станом на 31.12.2017 рік – 180872 тис.грн.);

Балансова вартість основних засобів, що передані в операційну оренду – 1096 тис. грн (станом на 31.12.2017 рік – 1399 тис.грн.);

Примітка 11. Довгострокові фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі

У складі довгострокових фінансових інвестицій Товариством враховані інвестиції у дочірнє підприємство ТОВ "Нафтохімторг" (частка в статутному капіталі - 99,89%) та асоційоване підприємство ТОВ "Нафтотранссервіс" (40,1%).

Собівартість інвестиції в ТОВ "Нафтохімторг" становить 916 тис. грн. До 2018 року Товариство враховувало вартість інвестиції за собівартістю.

У 2018 році у відповідності до вимог МСФЗ 27 «Окрема фінансова звітність», якими передбачено використання методу участі в капіталі при складанні окремої фінансової звітності, було проведено перерахунок вартості інвестиції за методом участі у капіталі.

	ТОВ Нафто- транссервіс	ТОВ Нафтохімторг	Всього
Частка в статутному капіталі	40,1%	99,89%	
Вартість інвестицій станом на 31.12.2016	5118	923	6041
Перерахунок вартості інвестицій за 2016	-154	11	-143
Вартість інвестицій станом на 31.12.2017	4964	934	5898
Перерахунок вартості інвестицій за 2017	-104	7	-97
Вартість інвестицій станом на 31.12.2018	4860	941	5801

Інші довгострокові фінансові інвестиції

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
Акції	145	145
Частки	1051	1051
Всього	1196	1196

Примітка 12. Запаси

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
Сировина і матеріали	21073	21094
Паливо	3114	3138
Тара і тарні матеріали	35	33

Будівельні матеріали	58053	58428
Запасні частини	14610	14650
Матеріали сільськогосподарського призначення	44	37
Малоцінні та швидкозношувані предмети	301	332
Незавершене виробництво	-	8175
Готова продукція	751	758
Товари	292414	5710
Всього	390395	112355

На протязі 2018 року Товариством використано запасів на виробництво, загально-виробничі, адміністративні, збутові й інші потреби Товариства на суму 42790 тис.грн.

Примітка 13. Дебіторська заборгованість

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	457 681	122933
- за нафтопродукти	361884	122548
- за надані послуги по наливу та зберіганню	122977	11292
- інша дебіторська заборгованість	6056	5246
- резерв сумнівних боргів	(33236)	(16153)
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	3871	118 426
- аванси за нафтопродукти	248	115395
- аванси за електроенергію, газ	1870	1863
- аванси за товари	432	195
- аванси за послуги	1321	973
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	16 670	18 970
- розрахунки за ПДВ	15958	17535
- розрахунки по податку на прибуток	681	1404
- розрахунки за іншими податками	31	31
Інша поточна дебіторська заборгованість	248 549	269 192
- надана фінансова допомога	215164	95328
- заборгованість по договорах доручення з придбання нафти	41087	155485
- інша заборгованість	179281	18736
- резерв сумнівних боргів	(186983)	(357)

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за термінами давності

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
- 0-12 місяців	467 487	116 550
- 12-24 місяців	10 142	10 209
- 24-36 місяців	8 603	10430
- понад 36 місяців	4 685	1 897
- резерв сумнівних боргів	(33 236)	(16 153)
Всього	457 681	122 933

Інша поточна дебіторська заборгованість за термінами давності

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
- 0-12 місяців	240 935	241 095
- 12-24 місяців	23 405	20 505

- 24-36 місяців	26 969	6 703
- понад 36 місяців	144 223	889
- резерв сумнівних боргів	(186983)	(357)
Всього	248 549	269 192

Резерв сумнівних боргів

	2018	2017
На 1 січня	(16 430)	(14 130)
Нараховано за звітний період	(205439)	(2308)
Використано у звітному періоді	1650	-
Включено до доходів		8
На 31 грудня	(220219)	(16 430)

Примітка 14. Грошові кошти та їх еквіваленти

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
Поточні рахунки в національній валюті	249	435
Всього	249	435

Примітка 15. Акціонерний капітал

Станом на 31.12.2018 р. та 31.12.2017 р. зареєстрований статутний капітал Товариства складав 3280 тис. грн. і складався з 13121008 простих іменних бездокументарних акцій номінальною вартістю 0,25 грн за акцію. Привілейованих акцій немає. Неоплаченої частини статутного капіталу немає. Кількість акцій упродовж 2017 і 2018 років не змінювалася.

Перелік акціонерів, що володіють пакетом акцій, номінальна вартість якого складає 5 відсотків та більше статутного капіталу станом на 31 грудня 2017, наведено нижче:

	2018, %	2017, %
(ROMANNOR INVESTMENTS LTD),	19,0000	19,0000
ДЕНІРО ВЕНЧЕРЗ ЛТД (DENEIRO VENTURES LTD),	19,0000	19,0000
ВІВЕРНАЛ ХОЛДІНГС ЛТД (WEAVERNAL HOLDINGS LTD)	19,0000	19,0000
ДОМЕННІУМ ЕНТЕРПРАЙЗЕС ЛТД (DOMENNIUM ENTERPRISES LTD),	14,0383	14,0383
Фонд державного майна України,	26,0000	26,0000
Всього	100	100

Нарахування і виплати дивідендів Товариством у 2017 і 2018 роках не проводилось.

Прибуток на акцію

	2018	2017
Базовий прибуток (збиток) на акцію, грн	(0,85352)	(9.08474)
Розбавлений прибуток на акцію, грн	(0,85352)	(9.08474)

Базовий прибуток (збиток) на акцію розраховано шляхом ділення чистого прибутку (збитку) за рік на середньозважену кількість простих акцій в обігу упродовж звітнього року. Розбавлений прибуток (збиток) на акцію відображає можливе зниження рівня прибутковості (збільшення збитку) простої акції в наступному звітньому періоді. Товариство не має конвертованих цінних паперів, привілейованих акцій або договорів купівлі-продажу простих акцій за ціною, нижчою від їх ринкової вартості, які могли б вплинути на розрахунок розбавленого прибутку (збитку) на акцію.

Нижче наведено інформацію про прибуток і кількість акцій, яка використана в розрахунках базового прибутку (збитку) на акцію:

	2018	2017
Чистий прибуток (збиток), тис.грн.	(11 199)	(119 201)
Середньозважена кількість акцій в обігу	13 121 008	13 121 008

Між звітною датою і датою складання цієї звітності ніяких інших операцій зі звичайними акціями не проводилося.

Примітка 16. Кредиторська заборгованість

	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2017
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги		
- за отримані нафтопродукти	395525	26788
- за отримані послуги по договору доручення	16234	1858
- за інші отримані послуги	3059	3837
Всього	414 818	32 483
Заборгованість за розрахунками з бюджетом		
- податок з доходів фізичних осіб	283	472
- земельний податок	490	368
- екологічний податок	44	42
- зобов'язання за іншими податками	180	152
Всього	997	1034
Інші поточні зобов'язання		
- зобов'язання за нарахованими дивідендами юридичним особам	19 586	19 586
- зобов'язання за договорами поруки	1 126 768	1 128 735
- зобов'язання за отриманою поворотною допомогою	401 367	317 641
- інші поточні зобов'язання за надані послуги	4 371	5 538
Всього	1 552 092	1 471 500

Примітка 17. Забезпечення

Поточні забезпечення Товариства являють собою забезпечення виплат відпусток, які визначаються за очікуваними відпустками, що будуть надані працівникам Товариства у наступному звітному періоді та розраховуються як добуток фактично нарахованої середньої заробітної плати кожного працівника за останні 12 місяців і кількості невикористаних днів відпусток на звітну дату.

	2018	2017
На 1 січня	13 231	-
Нараховано	5 032	13 231
Використано	(5 185)	-
На 31 грудня	13 078	13 231

Примітка 18. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

	2018	2017
Дохід від реалізації готової продукції	-	11
Дохід від реалізації нафтопродуктів	398 382	563 336
Дохід від реалізації нафтопродуктів на АЗС	1 546	1 351
Дохід від реалізації послуг по наливу	6 706	2 698
Дохід від реалізації інших послуг промхарактеру	38 494	30 895
Дохід від реалізації послуг по зберіганню нафтопродуктів	423 234	12 068

Всього доходів від реалізації**868 362****610 359**

Примітка 19. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

	2018	2017
Собівартість реалізованої готової продукції	-	(10)
Собівартість реалізованих нафтопродуктів	(396596)	(504471)
Собівартість реалізованих нафтопродуктів на АЗС	(1413)	(1186)
Собівартість послуг по наливу	(6097)	(2453)
Собівартість інших послуг промхарактеру	(19719)	(12164)
Собівартість послуг по зберіганню нафтопродуктів	(135311)	(10970)
Всього витрат	(559136)	(531254)

Примітка 20. Інші операційні доходи

	2018	2017
Операційна оренда активів	1526	1339
Операційна курсова різниця	89	83
Реалізація інших оборотних активів	281	1300
Штрафи, пені, неустойки	207	-
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	600	1008
Дохід від надання послуг по очистці побутових стоків	888	1007
Дохід від списання кредиторської заборгованості	14149	422
Інші операційні доходи і витрати	2124	4610
Усього інших операційних доходів	19 864	9769

Примітка 21. Адміністративні витрати

	2018	2017
Матеріальні витрати	(3 506)	(704)
Витрати на оплату праці	(33 950)	(34 785)
Відрахування на соціальні заходи	(4 947)	(4 648)
Амортизація	(763)	(585)
Інші операційні витрати	(14 217)	(15966)
Всього	(57383)	(60045)

Примітка 22. Витрати на збут

	2018	2017
Витрати на оплату праці	(53)	(105)
Відрахування на соціальні заходи	(12)	(18)
Амортизація	(6)	(7)
Інші операційні витрати	(4 363)	(25344)
Всього	(4434)	(25484)

Примітка 23. Інші операційні витрати

	2018	2017
Операційна оренда активів	(199)	(163)
Операційна курсова різниця	(105)	(1 096)
Реалізація інших оборотних активів	(179)	(471)
Штрафи, пені, неустойки	(10314)	(752)
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	(3 752)	(6654)
Інші операційні доходи і витрати	(264039)	(109464)
В т.ч.		
<i>Витрати на створення резерву сумнівних боргів і списання дебіторської заборгованості</i>	(205495)	(2396)
<i>Непродуктивні витрати і втрати</i>	(124)	(1173)
<i>Витрати на утримання та збереження існуючого обладнання</i>	(48974)	(96252)
<i>Інші заохочувальні і компенсаційні витрати по оплаті праці</i>	(1326)	(1332)
<i>Витрати від надання послуг по очистці побутових стоків</i>	(888)	(1007)
<i>Відшкодування ПФ пільгових пенсій(сп.№2)</i>	(5047)	(4506)
<i>Інші операційні витрати</i>	(2185)	(2798)
Усього інших операційних витрат	(278588)	(122837)

Примітка 24. Інші витрати

	2018	2017
Списання необоротних активів	(1)	(676)
Усього інших витрат	(1)	(676)

Примітка 25. Податок на прибуток

В 2017 і 2018 роках Товариство отримало збитки. З метою розрахунку податку на прибуток та має право на включення відповідних збитків з метою зменшення результату оподаткування майбутніх звітних періодів. Товариство не визнає відстрочені податкові активи від перенесення податкових збитків на майбутні періоди, оскільки відсутня обґрунтована впевненість щодо наявності в осяжному майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого Товариство зможе використати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню.

Примітка 26. Умовні та контрактні зобов'язання

Соціальні зобов'язання

Товариство підписало зі своїми працівниками колективний договір. За умовами такого договору Товариство має зобов'язання щодо здійснення своїм працівникам певних виплат у зв'язку із соціальним забезпеченням, сума яких може змінюватися з року в рік. Забезпечення під такі зобов'язання не враховується у фінансовій звітності Товариства, оскільки керівництво не може достовірно оцінити суму майбутніх виплат у зв'язку із соціальним забезпеченням.

Податкові ризики

Товариство проводить свою операційну діяльність в Україні. Українське законодавство та нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи валютний контроль, трансферне ціноутворення та митне законодавство, продовжують змінюватися. Положення законів і нормативних документів за звичай є не чіткими, і трактуються по-різному місцевими, регіональними та державними органами, а також іншими урядовими установами. Випадки розбіжностей у трактуванні українського податкового законодавства є непоодинокими. Можливе непослідовне застосування та трактування українського податкового законодавства створює ризик суттєвих претензій та пред'явлення додаткових податкових зобов'язань та штрафів з боку податкових органів. Такі претензії, у випадку їхнього задоволення, можуть мати значний вплив.

Керівництво Товариства має достатні підстави відстояти власні позиції по дотриманню всіх норм, і мало ймовірно, що будь-які суттєві виплати виникнуть через інтерпретацію та застосування податкового законодавства. Разом з тим, не виключено, що деякі з податкових трактувань, які

застосовуються керівництвом при підготовці податкових декларацій, можуть бути оскаржені податковими органами в ході податкових перевірок.

У даній фінансовій звітності не були створені забезпечення за потенційними штрафами, пов'язаними з оподаткуванням.

Судові процеси

В процесі звичайної діяльності Товариство залучено до судових спорів. Однак керівництво вважає, що зможе відстояти свою позицію, і це не призведе до фінансових наслідків.

Примітка 28. Операції з пов'язаними сторонами

Пов'язані сторони Товариства включають підприємства, що знаходяться під контролем Товариства. Найбільш суттєві операції з пов'язаними сторонами стосуються реалізації/придбання товарів і послуг. Такі операції здійснюються на постійній основі у ході звичайної господарської діяльності.

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами, які є індивідуально суттєвими, були такими (без урахування резерву сумнівних боргів):

	<u>31-12-2018</u> <i>тис.грн.</i>	<u>31-12-2017</u> <i>тис.грн.</i>
Оборотні активи		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1239	1279
Поточні зобов'язання		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	74	49

Наведена нижче таблиця містить інформацію про загальні суми операцій з пов'язаними сторонами:

	<u>Продажі пов'язаним сторонам</u>		<u>Покупки у пов'язаних сторін</u>	
	<u>2018р.</u> <i>тис. грн.</i>	<u>2017 р.</u> <i>тис. грн.</i>	<u>2018р.</u> <i>тис. грн.</i>	<u>2017 р.</u> <i>тис. грн.</i>
<i>Компанії, що спільно контролюються</i>	537	393	250	242

Залишки в розрахунках між Товариством та пов'язаними сторонами на звітну дату представлені нижче:

	<u>Заборгованість пов'язаних сторін *</u>		<u>Заборгованість перед пов'язаними сторонами *</u>	
	<u>31-12-2018</u> <i>тис. грн.</i>	<u>31-12-2017</u> <i>тис. грн.</i>	<u>31-12-2018</u> <i>тис. грн.</i>	<u>31-12-2017</u> <i>тис. грн.</i>
<i>Компанії, що спільно контролюються</i>	1239	1279	74,2	49,1

* Заборгованість пов'язаних сторін класифікована як "Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги" (див. Примітки 13). Заборгованість перед пов'язаними сторонами класифікована як "Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги" та "Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами" (див. Примітки 16).

Умови операцій з пов'язаними сторонами

Залишки за операціями на кінець року є незабезпеченими, безпроцентними та погашаються грошовими коштами. За дебіторською або кредиторською заборгованістю пов'язаних сторін не було надано або отримано жодних гарантій. Станом на 31 грудня 2018 року в Товаристві резерв сумнівних боргів дебіторської заборгованості пов'язаних сторін становить 1 186 тис.грн. (31 грудня 2017 р.: 594,95 тис. грн.). За 2018 р. прибуток / збиток від резерву сумнівних боргів дебіторської заборгованості пов'язаних сторін не нараховувався (2017 р.: не нараховувався).

Винагорода ключового управлінського персоналу

Винагорода ключовому управлінському персоналу (члени Правління, Наглядова Рада та головний бухгалтер) за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., склала 3 582 тис. грн., і включена в адміністративні витрати (31 грудня 2017 р.: 3 016 тис. грн.). Товариство не застосовує винагород у формі опціонів на придбання акцій для керівників та не має зобов'язань з пенсійного забезпечення перед колишніми або теперішніми членами Правління і Наглядової ради.

Примітка 29. Управління ризиками

Основні фінансові інструменти Товариства включають дебіторську та кредиторську заборгованість. Основна мета цих фінансових інструментів – забезпечити фінансування діяльності Товариства. Товариство має інші фінансові активи й зобов'язання, такі як грошові кошти та їх еквіваленти і фінансові інвестиції, які виникають безпосередньо в ході операційно-господарської діяльності Товариства.

Основні ризики, притаманні фінансовим інструментам Товариства: валютний ризик, ризик ліквідності та кредитний ризик. Підходи до управління кожним із цих ризиків представлені нижче.

Кредитний ризик

Фінансові інструменти, які потенційно створюють значний кредитний ризик, у більшості включають дебіторську заборгованість, гроші та їх еквіваленти й депозити.

Дебіторська заборгованість представлена за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Кредитний ризик Товариства відслідковується й аналізується в кожному конкретному випадку, і керівництво Товариства вважає, що кредитний ризик адекватно відображений у резервах сумнівних боргів.

Товариство створює резерв під знецінення в сумі, що представляє собою оцінку керівництвом понесених збитків від дебіторської заборгованості по основній діяльності і іншій дебіторській заборгованості та інвестицій.

Перед прийняттям нового клієнта Товариство використовує внутрішню кредитну систему для оцінки якості потенційного клієнта.

Кредитний ризик Товариства притаманний також таким фінансовим інструментам, як поточні рахунки в банках і може виникати у випадку не спроможності банківської установи розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед Товариством. Сума максимального розміру ризику в таких випадках дорівнює балансовій вартості відповідних фінансових інструментів.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою.

Ризик ліквідності

Задачею Товариства є підтримка безперервності та гнучкості фінансування шляхом використання умов кредитування, які надаються постачальниками.

Товариство аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними фінансовими інструментами.

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів, наявність достатніх фінансових ресурсів для виконання зобов'язань при настанні строку їх погашення. Керівництво постійно відстежує рівень ліквідності.

Для управління одночасно ризиком ліквідності та кредитним ризиком широко використовується практика передоплати. Товариство використовує процес детального бюджетування та прогнозу грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність адекватних ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань.

Більшість витрат Товариства носять змінний характер і залежать від обсягу реалізації. В результаті цього і виникає більшість витрат, які безпосередньо генерують доходи для погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності.

Примітка 30. Справедлива вартість фінансових інструментів

Фінансові активи і фінансові зобов'язання Товариства містять грошові кошти та дебіторську і кредиторську заборгованість. Облікова політика щодо їхнього визнання та оцінки розкривається у відповідних розділах цих приміток.

Протягом звітнього періоду Товариство не використовувало жодних фінансових деривативів, процентних свопів і форвардних контрактів для зменшення валютних або відсоткових ризиків.

Нижче наведене порівняння балансової та справедливої вартості фінансових інструментів Товариства, відображених у фінансовій звітності, за категоріями.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2018	2017	2018	2017
Фінансові активи	728 402	530 966	728 402	530 966
Довгострокові фінансові інвестиції	1196	1196	1196	1196
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	726771	529521	726771	529521
Гроші та їх еквіваленти	435	249	435	249
Фінансові зобов'язання	2030499	1557194	2030499	1557194
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	2030499	1557194	2030499	1557194

Використовувались припущення, що справедлива вартість грошових коштів, торговельної та іншої дебіторської і кредиторської заборгованості, а також короткострокових кредитів банків приблизно дорівнює їхній балансовій вартості, в основному, через те, що ці інструменти будуть погашені у найближчому майбутньому. Товариство оцінює довгострокову дебіторську заборгованість на підставі таких параметрів, як процентні ставки, фактори ризику, характерні для країни, індивідуальна платоспроможність клієнта і ризикові характеристики проекту, що фінансується. На підставі цієї оцінки для обліку очікуваних збитків за цією дебіторською заборгованістю використовуються резерви. Станом на звітні дати балансова вартість такої дебіторської заборгованості за вирахуванням резервів, приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Товариство оцінює фінансові інструменти за справедливою вартістю на кожну дату складання балансу (звіту про фінансовий стан). Всі активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості:

- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі котирувань цін на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань - рівень 1;
- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі відмінних від котирувань цін, включених до рівню 1, вихідних даних, які спостерігаються для активу або зобов'язання безпосередньо (ціни) або побічно (похідні від цін) - рівень 2;
- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі вихідних даних для активу або зобов'язання, які не ґрунтуються на спостережуваних ринкових даних (вихідні дані, які не спостерігаються на ринку) - рівень 3.

В таблиці нижче представлена ієрархія джерел оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Товариства за справедливою вартістю.

	Разом	Котирування на активних ринках (Рівень 1)	Значні спостережувані вихідні дані (Рівень 2)	Значні не спостережувані вихідні дані (Рівень 3)
31 грудня 2017 року				
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	529521	-	529521	-
Гроші та їх еквіваленти	249	-	249	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	1557194	-	1557194	-
31 грудня 2018 року				
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	726771	-	726771	-

Гроші та їх еквіваленти	435	-	435	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	2030499	-	2030499	-

Примітка 31. Події після звітної дати

Події після звітного періоду – це всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення прибутку чи іншої вибіркової фінансової інформації.

ПАТ «НАФТОХІМІК ПРИКАРПАТТЯ»
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ
 (суми зазначені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Примітка 32. Затвердження фінансової звітності

Ця фінансова звітність за 2018 рік, була затверджена до випуску керівництвом Товариства 27 лютого 2019 року.

Голова Правління

Головний бухгалтер

 Оркевич І.О.

 Ільчишин І.Ю.

